

Arbeiderpartiet går foran i miljøpolitikken

Taler

Gro Harlem Brundtland

Dato

20 april 2007

Sted

Oslo

Omstendigheter

Arbeiderpartiets landsmøte

1 Partifeller!

Det er en stor glede for meg å være sammen med dere her på landsmøtet. Når jeg ser utover denne så særpregede, kjente og kjære salen, er det lett å slå fast: Ti år
5 betyr både tradisjon og fornyelse, både kjente og kjære ansikter, men mange nye også. Det bringer oss styrket videre, inn i en ny tid. Vårt landsmøte har en helt spesiell atmosfære. Alltid preget av spenning og forventning, og av samhold og vilje til å forme de nye løsningene.

10 Takk til Jens for de varme ordene.

Arbeiderpartiet ble grunnlagt fordi arbeiderbevegelsen ville et helt annet samfunn. Partiet vokste og fikk ansvar, drevet fram av nådeløs samfunnskritikk og vilje til forandring. Slik har det vært. Slik er det i dag. Det er vår historiske
15 oppgave å utøve samfunnskritikk, og drive gjennom forandringene. Folk må selv ta ansvar for å skape sin egen framtid.

Vi kjenner den styrken som preger partiet. Arbeiderpartiet oppfylles sine løfter til velgerne og gjør det partiet sa før stortingsvalget.

20

I går la Jens fram resultatene og han pekte framover. Jeg er særlig glad for at det igjen er blitt gjort så tydelig at Arbeiderpartiet ikke bare er partiet for velferd, partiet for arbeid, partiet for oppvekst og utdanning, og en trygg alderdom

25 Men i høyeste grad det ledende parti for miljø. Slik det er det for fred og utvikling.

30 Olav Gjærevoll ble verdens første miljøvernminister i 1972. Vi meislet ut ny politikk på 70- og 80-tallet mens det vokste fram spesielle miljøpartier i en rekke land i Europa, partier som ikke tok på seg ansvar for helheten. Det gjorde vi. Så fikk vi heller ikke noe slikt miljøparti her i landet.

Jens har i går presentert nye og radikale klimamål. Ingen må være i tvil:
35 Klimakampen og kampen mot fattigdommen er vår tids største utfordringer.

Det var mens vi arbeidet i FNs verdenskommisjon for miljø og utvikling at de første FN-rapportene om klimaendringene ble framlagt. Verdenskommisjonen la fram sin rapport for 20 år siden - nesten på dagen for 20 år siden. Det var blitt
40 åpenbart at for første gang i historien hadde summen av menneskehetens belastninger av det globale miljø skapt stor fare for uopprettelig skade.

Det var blitt klart at en dyptgripende snuoperasjon var nødvendig. Men kommisjonens rapport var ikke noe dommedagsprofeti. Rapporten ga uttrykk
45 for at menneskene selv nå hadde muligheten til å ødelegge grunnlaget for livet på jorda, men også at vi hadde større muligheter enn noen gang til å redde det, og gjenskape balansen mellom menneskene og jordas ressursgrunnlag.

Men for å få det til var det nødvendig med en ny kurs, politisk vilje, nye
50 internasjonale samarbeidsordninger, en mer rettferdig fordeling og en målrettet teknologisk utvikling.

I 1985. mens kommisjonen arbeidet kom det en rapport fra et FN-møte i byen Villach i Østerrike, der forskere fra 30 land - både utviklingsland og industriland
55 - hadde konkludert med at truslene om klimaendringer var alvorlige og sannsynlige.

Verdenskommisjonen konkluderte med at det var helt nødvendig med internasjonale avtaler for å redusere utslippene av klimagasser. Fem år senere
60 fikk vi Rio-toppmøtet. Der ble FNs rammekonvensjon om klimaendringer vedtatt.

Nye fem år senere - i 1997 - fikk denne konvensjonen sin viktige oppfølging - det første konkrete uttrykk for bindende og avtalte utslippsreduksjoner - Kyoto-
65 protokollen.

Nå står også vårt land oppe i en debatt om nye målsettinger. Den debatten blir ikke den samme etter den talen Jens holdt her i går.

70

Det er da heller ikke første gang Arbeiderpartiet har gått foran i klimapolitikken. Det ble stor oppstandelse, ikke minst i andre oljeproduserende land, da vi valgte å innføre CO₂-avgift i 1991. Det var stor oppstandelse her i Norge også, ikke minst blant oljeselskapene. I dag ser vi på det som en selvfølge.

75

Svaret framover må også ligge i ny teknologi. Ny, bærekraftig energiproduksjon, kostnadseffektive utslippsreduksjoner og bruk av Kyotomekanismene. Samtidig må de land som slipper ut mest også redusere mest.

80 Det er en glede å være i denne forsamlingen og ta et lite historisk tilbakeblikk samtidig som vi alle retter blikket framover.

Det er en glede og ære at FNs tidligere generalsekretær i dag er landsmøtets gjest.

85 Dear Kofi, it means a great deal to me personally that we are able to share this podium today here in Norway. Everybody here, and I believe the people of Norway are all proud to have you as our guest.

In a deep sense we have been colleagues for decades, pursuing many of the same
90 goals and objectives from various positions. But we were always in a sense connected.

Your distinguished international career started in fact in the World Health
Organization back in 1962. And you have held a number of important
95 positions in your own country Ghana and in the United Nations.

In December 1996, you were chosen by the international community to
become Secretary-General of the United Nations at a crucial time for the UN.
Already you had been in charge of some of the most challenging tasks in the
100 history of the UN, the crisis in Rwanda and in the former Yugoslavia.

We met as colleagues in a new sense when I was elected Director-General of the
World Health Organization in 1998. I believe it was only a day or two after my
election that we met in Switzerland to discuss how the UN and the WHO
105 could best work together.

To set common priority goals enabled our organizations and the countries of the world to deal more effectively with some of the gravest challenges to health, which was taking such a devastating toll in human lives.

HIV/AIDS, malaria and a number of preventable diseases were ravaging part of the third world. We face a resource problem, a focus problem.

In countries in crisis, people were suffering and are still suffering, locked in a vicious cycle of poverty and insecurity. Rates of severe illness and death were high. The crises are caused by violent conflict, often over decades; by natural disasters, like drought; by economic collapse; or by poor governance. Often these causes work together in a deadly combination.

Nearly a third of the population of Sub-Saharan Africa lived in weak and failed states or in states ravaged by complex emergencies. A descent into poverty and lawlessness leads to rapid declines in health, to higher infant mortality and lower life expectancy.

These underlying causes lead to a downward spiral which is making countries increasingly weak.

We were both looking for ways and means to strengthen the hand of health in international affairs. Our joint efforts led to the establishment of GAVI, the Global Alliance for Vaccines and Immunization, the Global Fund - and the private sector became increasingly involved. This is but one aspect of your impressive work to revitalize the UN in the broadest sense. We, your colleagues in the UN family, always proudly saw you as the General; not the secretary!

No one has done more than Kofi Annan to revitalise the UN. After taking office as the UN's seventh Secretary-General in January, 1997, you managed in a very short time to give the UN an external prestige and an internal morale the likes of which the organization had hardly seen in its history

As Secretary-General you have figured prominently in the efforts to resolve a whole series of international disputes: the repercussions of the Gulf War, the wars in the former Yugoslavia and especially in Kosovo, the status of East Timor, the war in the Congo, and the implementation of the UN resolutions

concerning the Middle East and "land for peace".

Time and again, you have maintained that sovereignty is not a shield behind which member countries can hide their violations of human rights. You
150 adopted an activist approach to the struggle against HIV/AIDS, and made it a "personal priority".

When the terrorist attacked New York and Washington in 2001, you urged that the UN must be given a leading part to play in the fight against international
155 terrorism.

You paved the way for the UN's Millennium Declaration and the UN Millennium Development Goals. To put an end to poverty, to reduce child mortality by two- thirds. To improve maternal health to provide better
160 education for the world's billions of people, to reduce HIV/AIDS, to protect the environment, and to prevent war and armed conflict.

As you know, we in Norway will make every effort to ensure that the international community delivers on these promises.
165

We, the fortunate have a moral obligation to ensure that the poor and the powerless can be lifted out of the dark valley of poverty and squalor.

The torch is being passed on to new generations. We who are gathered today
170 know we can seek your guidance and advice in our never ending quest for human rights, more solidarity, and justice.

Ten years at the helm of the United Nations. I am pleased and gratified that the Norwegian Nobel Committee had the wisdom to bestow the prize upon you at
175 the turn of the Millennium, six years ago.

Today it is our great privilege to express our respect and gratitude for you invaluable services to humanity.

180 Kofi, I am happy to give you the floor at this Convention of the Norwegian Labour Party.

185 **Kilde**
www.dna.no

Emner
Landsmøtetale, Miljø, Partipolitikk

URI
190 <https://www.virksommeord.no/tale/arbeiderpartiet-gar-foran-i-miljopolitikken>

195

200

205

210

215

220